

Faatau atu alu i lea faitoto'a ma lea faitoto'a ma maketi telefoni (telemarketing)

O le pepa o mea moni i au aiatatau i lalo o le Australian Consumer Law (Tulafono a Ausetalia mo Tagata e Faaogaina Mea)

E i ai ou puipuiga sili atu pe a e faatau mai ni mea mai tagata faatau i lea faitoto'a ma lea faitoto'a ma maketi telefoni. O nei ituaiga o faatauga e faaigoaina o feagaiga mo tagata e faaogaina mea (consumer) ae le'i faailoaina mai muamua (unsolicited agreements).

O le a le feagaiga mo tagata e faaogaina mea ae le'i faailoaina mai muamua?

O le feagaiga mo tagata e faaogaina mea (consumer) ae le'i faailoaina mai muamua pe a sau ia oe le tagata faatau pe telefoni mai foi ae ete le'i fai i ai e sau, ma e latou te faatauina oloa poo auaunaga e \$100 tala poo le sili atu foi.

Mo se faaitaiga, o se feagaiga e le'i faailoaina mai muamua pe afai o le mea lea ua tupu:

- o se tagata faatau ua sau tu'itu'i le faitoto'a o lou fale
- o se tagata maketi telefoni ua valaau mai ia oe
- o se tagata faatau ua faafeiloa'i oe i le auala.

O puipuiga mo tagata e faaogaina mea (consumers)

E tatau lava i le tagata faatau e tu'itu'i i faitoto'a ona:

- ta'u ia oe le mea ua asiasi mai ai ia oe
- faaali sona pepa e faailoa ai ia (identification)
- ta'u mai ia oe e mafai ona e fai atu e alu ese loa i so'o se taimi lava
- ta'u atu ia oe le umi ole taimi ete mafaufau ai i au aiatatau
- tuuina atu ia oe le kopi tusia o le feagaiga e aofia ai auililiga e faafesoota'i atu ai latou.

O a taimi e mafai ona fesoota'i mai tagata faatau?

E le mafai ona faafesoota'i mai oe:

- i le Aso Sa poo aso malolo
- ae le'i ta le 9 am poo le te'a o le 6 pm (8 pm mo maketi telefoni) i aso o le vaiaso
- Ae le'i ta le 9 am poo le 5 pm i le Aso To'ona'i.

O nei itula uma e faatatau i faatauga uma lava i lea faitoto'a ma lea faitoto'a poo maketi telefoni, tusa lava pe itiiti ifo nai le \$100 le feagaiga.

E mafai ona e fai i le tagata faatau i faitoto'a e alu ese loa i so'o se taimi lava. E tatau lava ona latou aloa'ia lau talosaga ma o ese loa faavave. Afai e le o ese vili loa leoleo ma lipoti loa latou i lau ofisa sui e pito lata ane e puipuia tagata e faaogaina mea.

E mafai ona e tu'u i lalo le telefoni i le tagata faatau

maketi telefoni i so'o se taimi lava. Mafaufau pe tuu lau telefoni i le Do Not Call Register, ona sa ai lea i le tulafono i tagata faatau maketi telefoni ona vili atu oe. Vaai le www.donotcall.gov.au.

Pe mafai ona ou toe alu ese mai i se feagaiga?

Afai ua e faia se feagaiga e le'i faailoaina maia muamua, e 10 aso faapisinisi e mafai ai ona toe sui lou mafaufau ma faaleaogaina le feagaiga. E faaigoaina le taimi lea o le taimi e te toe mafaufau ai. (cooling off period)

Afai ua e faaleaogaina se feagaiga. e le'i faailoaina maia muamua, i totonu o le taimi na tuu mai e te mafaufau ai, e leai la ma se tupe ete totogiina.

Afai na e faia le feagaiga i luga o le telefoni, e tatau ona lafo atu e le pisinisi ia oe le feagaiga ua tusia i totonu ole lima aso faapisinisi. O le taimi e te mafaufau ai e amata mai ina ua e mauaina le feagaiga tusia.

E le mafai ona faaleaogaina lau aiatatau i le taimi lea e tuu mai ete mafafau ai. E sa ile tulafono ona taumafai le tagata faatau e faaoleole oe ia fai le mea la e manao ai ia.

Aumaia ma le totogiina

O le mea masani mo feagaiga e le'i faailoaina mai muamua, e le mafai ele pisinisi ona aumaia ia oloa poo auaunaga, poo le aveina foi o se peimeni poo se tiposi ile taimi lea e tuuina mai e te mafaufau ai.

E tasi lava le faatagaga i le tulafono lenei, e mafai ona aumaia e se pisinisi ni oloa e o'o atu i le \$500 le tau a'o i ai i le taimi lea e te mafaufau ai. Aepeita'i, e le mafai ona latou aveina le peimeni mo nei oloa.

Afai ua aumai e le pisinisi oloa ia oe i le taimi lea e te mafaufau ai, e le faapea la o le a avea loa oloa o mea totino a oe, leai se'ilogā ua uma ona e totogiina. Afai ete filifili e toe faaleaoga le feagaiga i totonu o le taimi lea e tuu mai e te mafaufau ai, e tatau ona e vaaia lelei nei oloa ma ia toe tuuina atu i le pisinisi pe a o mai e toe avatu. Afai ae le o mai e avatu nei oloa i totonu o le 30 aso, e mafai ona e tuuina loa nei oloa ma oe ae leai se totogi.

Toe faaleaogaina o le feagaiga

E mafai ona e toe faaleaogaina le feagaiga mo tagata e faaogaina mea ae le'i faailoaina mai muamua i lou fai lea i ai poo le tusi foi se tusi. Afai e i ai se finauga pe ua e toe faaleaogaina le feagaiga pe leai, o le mea e fai e le pisinisi o le faamaonia lea o loo aogā ma lelei lava le feagaiga (valid).

Pepa o Fa'amatalaga

Toe faaopopo le taimi e te mafaufau ai pea

E toe faaopopo le taimi lea e te mafaufau ai i le tolu masina pe afai na faia e le tagata faatau poo le tagata vili atu i le maketi telefoni mea nei:

- sa asiasi atu pe valaau atu oe i taimi i fafo atu o itula e faatagaina e fai ai faatauga
- e nofo ai pea i lou fale ina ua uma ona e fai i ai e alu ese loa
- sa le'i ta'uina atu le pogai o lana asiasiga
- Sa le'i tuuina atu sona pepa e faailoa ai ia (id).

E toe faaopopo le taimi lea e te mafaufau ai i le ono masina pe afai na faia e le tagata faatau poo le tagata vili atu i le maketi telefoni mea nei:

- sa le'i ta'uina atu ia oe e i ai le taimi e te mafaufau ai pe ete manao e faatau pe leai
- sa le'i tuuina atu se feagaiga tusia lelei
- sa le'i tuuina atu auiliiliga e faafesootai ai latou i luga o le feagaiga
- ua aumai oloa i le taimi o lena ete mafaufau ai i lau mea e fai (cooling off period).
- ua ia talia pe fai atu i le peimeni a'o na e te i ai i le taimi ete mafaufau ai pe talia pe leai.

Afai ua e faia le feagaiga mo tagata e faaaogaina mea ae le'i faailoaina mai muamua, ma ua e manatu ua ta'ita'iina pepelo oe e uiga i au aiatatau, ma ua e manao e toe faaleaoga le feagaiga, faafesoota'i lou ofisa sui pito lata ane mo se fesoasoani.

0285FT 2012

Mo nisi faamatalaga, faafesoota'i le matagaluega mo le puipuiga o tagata faatau, o loo lata ane ia te oe. A mana'omia se fesoasoani ile gagana, vala'au le 13 14 50 (fesili mo se faaliliu'upu i lou gagana)

Australian Capital Territory

Office of Regulatory Services T. (02) 6207 0400

New South Wales

NSW Fair Trading T. 13 32 20

Northern Territory

Consumer Affairs T. 1800 019 319

Queensland

Office of Fair Trading T. 13 QGOV (13 74 68)

South Australia

Consumer & Business Services T. 13 18 82

Tasmania

Office of Consumer Affairs & Fair Trading T. 1300 654 499

Victoria

Consumer Affairs Victoria T. 1300 55 81 81

Western Australia

Department of Commerce T. 1300 30 40 54

Ole Komisi a Ausetalia o Tauvaga Faapisinisi ma Fefaataua'iga, ua iai latou le tiute tauave ile vaaia o tauvaga faapisinisi, fefaataua'iga ia talafeagai ma puipuiga o tagata faatau, ma e mafai ona faafesoota'ia ile 1300 302 502.